

Enita Bašić, dipl.def. logoped - Magistarski rad

Fakultet/Akademija	EDUKACIJSKO REHABILITACIJSKI FAKULTET
Tip Rada	Magistarski rad
Kandidat, zvanje	Enita Bašić, dipl.def. logoped
Naziv Teme	Vrste grešaka u čitanju i pisanju kod djece sa disleksijom
Rezime/Abstract	<p>Glavni cilj istraživanja bio je utvrditi vrste grešaka u čitanju i pisanju za bosanski jezik kod djece sa disleksijom. U skladu sa navedenim utvrđeno je koje su najučestalije vrste grešaka u čitanju i pisanju i da li postoji deficit čitanja besmislenih riječi kod djece sa disleksijom, te da li postoje razlike u vrsti grešaka u čitanju i pisanju u latiničnom u odnosu na ćirilčko pismo. Istraživanjem je obuhvaćeno 40 djece s disleksijom i 40 djece bez teškoća u čitanju i pisanju. Djeca sa disleksijom određena su u skladu sa preporukama navedenim u medicinskoj klasifikaciji bolesti DSM IV (Američko udruženje psihijatarata, 1994). Verifikacija djece sa disleksijom provedena je primjenom zadataka iz Dyslexia Screening Test - Junior (DST-J) (Nicolson i Fawcett, 2004), prilagođenih za bosanski jezik za potrebe ovog istraživanja. Za određivanje vrsta grešaka u čitanju za latinično pismo korištena je Lista riječi za procjenu vještine čitanja (Duranović, 2011). Za utvrđivanje grešaka u pisanju za latinično pismo korištene su dvije liste riječi. Prva Lista riječi za procjenu vještine pisanja (Duranović, 2011) sadrži učestale riječi napisane latiničnim pismom zasićene glasovima u, n, b, d, o, c, e, g, p, a, k, t, m, h kako bi se mogla izvršiti analiza u odnosu na fonološke, vizuelne i motoričke greške. Druga je Lista sadrži riječi koja prati fonološki uvjetovane alternacije suglasnika (jednačenje po zvučnosti, jednačenje po mjestu tvorbe, gubljenje suglasnika) navedene u Pravopisu bosanskog jezika (Halilović, 1995). Analizirane su greške vezane za poštivanje glasovnih promjena. Za utvrđivanje postojanja deficita prilikom čitanja besmislenih riječi korištena je Lista smislenih i besmislenih riječi (Duranović, 2011). Za utvrđivanje grešaka u čitanju i pisanju za ćirilčko pismo korištene su iste liste riječi kao i za latinično pismo napisane ćirilicom. Rezultati istraživanja su pokazali da prilikom čitanja liste riječi napisane latiničnim pismom kod djece sa disleksijom najučestalije su fonološke greške, dok za čitanje riječi napisanih ćirilicom najučestalije su vizuelne greške. Najučestalije greške prilikom čitanja liste riječi napisane latiničnim i ćirilčnim pismom kod djece sa disleksijom su izostavljanje slova, zatim premiještanje slova za latinicu, a dodavanje slova za ćirilicu, a onda zamjena grafički ili fonetski sličnih slova i slogova za latinicu, a premještanje slova za ćirilicu. Posmatrajući greške na razini slova možemo uočiti da su slova i slogove najmanje dodavali. Prilikom pisanja latiničnog i ćirilčkog pisma za riječi koje prate fonološki uvjetovane alternacije suglasnika, rezultati pokazuju da je dobivena najveća prosječna vrijednost za varijablu jednačenje po zvučnosti, zatim varijablu jednačenje po mjestu tvorbe, a najmanja za varijablu gubljenje suglasnika. Dobivene vrijednosti ukazuju da su djeca sa disleksijom pravila više grešaka prilikom čitanja riječi koje nemaju sličnosti sa smislenim riječima i koje često ne prate uobičajen redosljed glasova u našem jeziku</p>
Datum	06.12.2012
Predsjednik	Dr. sc. Amela Ibrahimagić, docent; Uža naučna oblast „Logopedija“, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Univerziteta u Tuzli
Mentor	Dr. sc. Mirela Duranović, vanredni profesor; Uža naučna oblast „Logopedija“, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Univerziteta u Tuzli
Član komisije	Dr. sc. Edina Šarić, docent; Uža naučna oblast „Motorički poremećaji i hronične bolesti“, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Univerziteta u Tuzli
Član komisije	-
Član komisije	-
Zamjenski član	dr.sc. Zamir Mrkonjić, docent, uža naučna oblast „Logopedija“ na Edukacijsko-rehabilitacijskom fakultetu Univerziteta u Tuzli.
Dodatni detalji i lokacija	06.12.2012. godine u Sali za sjednice Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta Univerziteta u Tuzli sa početkom u 11.00 sati
Završne Odredbe	Pristup javnosti je slobodan. Magistarski rad se može pogledati u Sekretarijatu Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta Univerziteta u Tuzli, svakim radnim danom od 8.00 do 16.00